1. Rekisterin nimi

Etelä-Savon hyvinvointialueen terveydenhuollon asiakasrekisteri

2. Rekisterinpitäjä

Etelä-Savon hyvinvointialue
Porrassalmenkatu 35-37
50100 Mikkeli
p. 015 411 4100
kirjaamo@etelasavonha.fi

3. Rekisterin vastuuhenkilö

Etelä-Savon hyvinvointialue, johtajaylilääkäri

4. Rekisteriasioita hoitavat henkilöt

Etelä-Savon hyvinvointialueen johtajaylilääkäri tai asianhallintapäällikkö
Porrassalmenkatu 35-37
50100 Mikkeli
p. 015 411 4100
kirjaamo@etelasavonha.fi

Rekisteriasioissa voi ottaa yhteyttä myös hoito- ja palveluyksikön henkilökuntaan.

5. Tietosuojavastaava

Porrassalmenkatu 35-37
50100 Mikkeli
p. 015 411 4100
tietosuojavastaava@etelasavonha.fi

6. Rekisterin käyttötarkoitus ja henkilötietojen käsittelyn peruste

Terveydenhuollon rekisteritietoja käytetään asiakkaan terveydenhuollon palveluiden järjestämiseen, suunnitteluun ja toteuttamiseen sekä hänen asiakastietojensa ja -maksujensa käsittelyyn. Tietoja käytetään myös terveydenhuollon toiminnan suunnitteluun ja kehittämiseen, tilastointiin sekä opetus- ja tutkimustarkoituksiin ja ammattihenkilöiden toiminnan valvontaan.

Rekisteri kattaa myös terveyspalvelujen digitaalisen palvelukanavan, joka mahdollistaa osittaisen pääsyn rekisteröidyn omiin terveydenhuollon tietoihin. Digitaalisessa asioinnissa henkilötietoja käsitellään Eloisan digitaalisen palvelut -asiointialustalla rekisteröidyn asiakassuhteen perusteella. Asiakassuhde muodostuu rekisteröidyn ottaessa Eloisan digitaaliset palvelut -asiointikanavan käyttöönsä. Eloisan digitaaliset palvelut -asiointipalvelussa hallinnoidaan asiakkaan itsensä

kirjaamia tai valtuutetun (suomi.fi -valtuutus) asiakkaan puolesta kirjaamia terveydentila ja muita tietoja. Palvelussa voi asioida myös anonyymina.

Terveydenhuollon asiakasrekisterin oikeusperuste on lakisääteisen velvoitteen noudattaminen (GDPR, EU 2016/679, art. 6, kohta c).

Henkilötietojen käsittelyperusteena voi olla myös yleinen etu (GDPR, EU 2016/679, art. 6, kohta e) tai suostumus (GDPR, EU 2016/679, art. 6, kohta a), kun henkilötietoja käsitellään tutkimustoiminnassa, opetuksessa, tietojohtamisessa, kehittämistoiminnassa tai uusien järjestelmien pilotoinnissa.

Keskeinen lainsäädäntö:

- EU:n yleinen tietosuoja-asetus (EU 2016/679)
- Tietosuojalaki (1050/2018)
- Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä (703/2023)
- Laki potilaan asemasta ja oikeuksista (785/1992)
- Laki hyvinvointialueesta (611/2021)
- Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021)
- Mielenterveyslaki (1116/1990)
- Terveydenhuoltolaki (1326/2010)
- Arkistolaki (831/1994)
- Laki lääketieteellisestä tutkimuksesta (488/1999)
- Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (734/1992)
- Laki sosiaali- ja terveystietojen toissijaisesta käytöstä (552/2019)
- Laki terveydenhuollon ammattihenkilöistä (559/1994)

7. Rekisterin tietosisältö

Terveydenhuollon asiakasrekisteri muodostuu Etelä-Savon hyvinvointialueen terveydenhuollon palveluiden järjestämisessä syntyneistä asiakastiedoista.

Rekisteröityjä ovat Etelä-Savon hyvinvointialueen terveyspalveluissa asioivat asiakkaat. Rekisteri sisältää myös asiakkaiden omaisen/läheisen/virallisen edustajan henkilötietoja (nimi- ja yhteystiedot).

Rekisteri koostuu seuraavista tiedoista:

- asiakkaan perustiedot (nimi, henkilötunnus, osoite, puhelinnumero, yhteyshenkilöiden tiedot)
- asiakkaan terveyttä ja sairautta koskevat tiedot, mukaan lukien kuvantamisen tiedot
- tutkimus- ja hoitolaitteiden sekä apuvälineiden käyttöön liittyvät tiedot
- hoidon maksuihin ja tilastointeihin liittyvät tiedot
- digitaalisen asioinnin tiedot, kuten
    - asiakkaan/asiakkaan valtuutetun ja ammattilaisen väliset viestit ja mahdolliset liitetiedostot
    - asiakkaan terveys- ja hyvinvointitiedot
    - asiakkaan suostumus digitaaliseen asiointiin

Digitaalisen asioinnin keskeiset tiedot tallennetaan varsinaiseen potilastietojärjestelmään.

Terveydenhuollon tiedot ovat salassa pidettäviä. (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä, 703/2023, 4§)

8. Rekisterin säännönmukaiset lähteet

Rekisteritiedon pääasialliset tietolähteet:
- asiakas tai hänen edustajansa/valtuutettu
- Etelä-Savon hyvinvointialueen oman toiminnan kautta
- Digi- ja väestötietovirasto
- muut terveydenhuollon toimintayksiköt

9. Asiakastietojen luovuttaminen

Lainsäädäntö määrittelee terveydenhuollon asiakastiedot arkaluonteisiksi ja salassa pidettäviksi. Asiakastietoja voidaan luovuttaa rekisterin ulkopuolelle vain:
- asiakkaan/hänen laillisen edustajansa suostumuksella
- erityislain nojalla
- tieteelliseen tutkimustyöhön sosiaali- ja terveysministeriön ohjeistuksen mukaisesti

Lisäksi Terveyden ja hyvinvoinnin laitos ja Lääkelaitos ovat terveydenhuollon valtakunnallisista henkilörekistereistä annetun lain (1989/556) mukaan oikeutettuja pitämään terveydenhuollon valtakunnallisia keskusrekistereitä ja saamaan terveydenhuollon laitoksilta muun muassa seuraavia rekisteritietoja:
- hoitoilmoitusrekisteri
- syntyneiden lasten rekisteri
- syöpärekisteri
- tartuntatautirekisteri
- implanttirekisteri
- lääkkeiden sivuvaikutusrekisteri

10. Rekisterin käyttö ja suojaaminen

Rekisteritietojen käyttö ja käyttöoikeudet perustuvat asiakkaan ja hoitavan henkilökunnan väliseen hoito- ja palvelusuhteeseen. Tietoja saavat käyttää vain hoitoon ja palveluun osallistuvat henkilöt työ- ja virkatehtäviensä mukaisesti. Tietoja käsitteleviä työntekijöitä koskee vaitiolovelvollisuus, joka jatkuu myös työ- ja virkasuhteen päätyttyä. Tietojen käyttöä valvotaan säännöllisesti.

Potilastietojärjestelmään pääsy on rajoitettu työ- ja tehtäväroolin mukaisilla henkilökohtaisilla käyttöoikeuksilla, joiden myöntäminen perustuu lainsäädäntöön ja Sosiaali- ja terveysministeriön määräyksiin käyttöoikeuksista sekä henkilön ammatilliseen pätevyyteen ja työtehtäviin. Käyttöoikeudet henkilölle anoo hänen esihenkilönsä. Teknisillä suojatoimilla estetään tietojen häviäminen tai vahingoittuminen. Teknisiä suojatoimia ovat pääsynhallinta, lokitiedot, varmuuskopiointi ja suojattu käyttöympäristö.

Paperiaineistoa säilytetään käsittelyn aikana valvottuna työyksiköissä. Paperiaineisto arkistoidaan arkistolain ja -asetuksen mukaisesti asiakaskohtaisiin kansioihin arkistotiloihin. Arkistotiloihin on pääsy vain niillä henkilöillä, joiden työtehtäviin arkistojen käsittely kuuluu. Arkistoitujen asiakirjojen käsittelyä valvotaan.

Henkilötietoihin on pääsy myös EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen mukaisilla henkilötiedon käsittelijöillä (sopimuskumppanit), jotka toimivat Eloisan lukuun (esim. ulkoistetut palveluntuottajat/tietojärjestelmätoimittajat).

Digitaalinen asiointi edellyttää vahvaa tunnistautumista (suomi.fi-tunnistautuminen). Asiakkaat ja valtuutetut kirjautuvat tietokoneen tai mobiililaitteen selaimella tai mobiililaitteella Eloisan digitaalisiin palveluihin pankin antamilla henkilökohtaisilla tunnuksilla, mobiilivarmenteella tai sähköisellä henkilökortilla. Asiointia voi toteuttaa myös anonyymisti. Henkilötietoja digitaalisella asiointialustalla käsittelevät vain asiakas itse/valtuutettu ja terveydenhuollon ammattihenkilö. Eloisan digitaalisten palveluiden tiedot sijaitsevat tietoturvallisessa ympäristössä sopimuksenmukaisella palveluntuottajalla ja tietoliikenneyhteydet on salattu.

Terveydenhuollon asiakastietojen säilyttäminen, arkistointi ja hävittäminen määräytyvät lainsäädännön ja siihen perustuvan organisaatiokohtaisen tiedonohjaussuunnitelman sekä tietosuojasääntelyn perusteella.

11. Tietojen siirto EU:n tai ETA:n ulkopuolelle

Lähtökohtaisesti tietoja ei siirretä EU:n ja ETA:n ulkopuolelle.

Joissakin ratkaisussa (esim. digitaalinen asiointi) siirtoa EU-/ETA-alueen ulkopuolelle tapahtuu. Tällöin siirroissa huomioidaan henkilötiedon suojaaminen sekä Euroopan Unionin tietosuoja-asetuksen 2016/679 edellyttämät siirtoperusteet.

12. Tietojen säilytysajat

Terveydenhuollon asiakastietojen säilytysajat on määritelty Asiakastietolaissa (703/2023). Pysyvästi säilytettävät asiakirjat arkistoidaan siten kuin Kansallisarkisto arkistolain 8 §:n nojalla määrää.

13. Profilointi, tekoälyn käyttö ja automaattinen päätöksenteko

Tekoälyä käytetään lakisääteisten terveyspalveluiden järjestämisen tukijärjestelmänä.

Tekoäly tukee ammattilaista mm.

- paljon palveluita käyttävien palveluntarjonnan tarkempaan kohdentamiseen
- muodostamalla kirjausluonnoksia asiakas- ja potilaskirjauksista vastaanottojen ja muiden asiakastilanteiden pohjalta. Ammattilainen tarkistaa, muokkaa ja hyväksyy tiedot ennen tallennusta potilastietojärjestelmään.
- tulkitsemalla murtumia tuottaen alustavan lausuntoluonnoksen röntgenkuvista.
- analysoimalla kirjauksia antaen parannusehdotuksia.
- puhelupalveluiden puheluiden tallentamisessa tilastointikirjausten ja palvelun laadun kehittämiseen.

Tekoäly ei tee itsenäisiä päätöksiä tai tallennuksia potilastietojärjestelmään. Päätöksenteko ja hoidon järjestäminen perustuu aina ammattilaisen toimintaan.

14. Rekisteröidyn oikeudet

Rekisteröidyn informointi

- Asiakasta informoidaan hänen henkilötietojensa käsittelystä hoito- ja palvelusuhteen aikana. Lisäksi tietosuojaseloste on nähtävillä internet-sivustolta (www.etelasavonha.fi).

Tarkastusoikeus

- Asiakkaalla on oikeus tarkastaa itseään koskevat rekisteritiedot. Tarkastusoikeus toteutetaan viivytyksettä. Tarkastusoikeus voidaan evätä, jos tiedon antamisesta saattaisi aiheutua vakavaa vaaraa potilaan terveydelle tai hoidolle taikka jonkun muun oikeuksille. Tarkastusoikeuden epäämisestä annetaan asiakkaalle kirjallinen selvitys.
- Rekisterinpitäjän tulee toimittaa tiedot ilman aiheetonta viivytystä ja viimeistään kuukauden kuluessa pyynnön vastaanottamisesta. Määräaikaa voidaan tarvittaessa jatkaa enintään kahdella kuukaudella. Rekisterinpitäjän on ilmoitettava rekisteröidylle tällaisesta mahdollisesta jatkamisesta kuukauden kuluessa pyynnön vastaanottamisesta sekä viivästymisen syyt.
- Tarkastuspyyntö toimitetaan Etelä-Savon hyvinvointialueen kirjaamoon (kirjaamo@etelasavonha.fi) Tarkastuspyyntölomake on saatavissa hyvinvointialueen internet-sivustolta (www. etelasavonha.fi).
- Rekisteröidyllä on oikeus saada lokitietoihin perustuen tietoonsa myös, kuka on käyttänyt tai kenelle on luovutettu häntä koskevia tietoja.

Tiedon korjaaminen

- Rekisterissä oleva asiavirhe on rekisterinpitäjän korjattava ilman aiheetonta viivytystä oma-aloitteisesti tai asiakkaan ilmoituksesta.
- Jos haluat muuttaa tai täydentää asiakasrekisteriin tallennettuja tietojasi, tee kirjallinen oikaisupyyntö ja lähetä se Etelä-Savon hyvinvointialueen kirjaamoon. Oikaisupyynnön tulee sisältää tiedot siitä, miksi ja miten tietoja haluat korjata. Päätöksen tietojen korjaamisesta tekee rekisterin vastuuhenkilö.
- Tiedon oikaisupyyntö tehdään korjausvaatimuslomakkeella ja se on saatavilla hyvinvointialueen internet-sivustolta (www.etelasavonha.fi). Lomake toimitetaan Etelä-Savon hyvinvointialueen kirjaamoon.

Digitaalisessa asioinnissa asiakkaalla on oikeus peruuttaa asiointisopimus/-tili milloin tahansa.

Koska kyseessä on rekisterinpitäjän lakisääteinen tehtävä, niin tietojen poisto-oikeutta ei välttämättä ole. Poistopyynnöt arvioidaan aina tapauskohtaisesti käsittelyn tarkoituksen perusteella.

Oikeus valittaa

- Tietojensa käsittelystä voi kysyä ja antaa palautetta asioinnin yhteydessä siinä yksikössä, jonka asiakkaana on.
- Myös rekisterin yhteyshenkilöiltä ja tietosuojavastaavalta saa tietoa omista oikeuksistaan ja niiden käyttämisestä. Tietojensa käsittelyyn tyytymättömän toivotaan ottavan yhteyttä Etelä-Savon hyvinvointialueeseen asian selvittämiseksi ja tilanteen korjaamiseksi. Yhteystiedot löytyvät tämän tietosuojaselosteen sivulta 1.

- Rekisteröidyllä on oikeus tehdä valitus valvontaviranomaiselle, jos hän epäilee, että häntä koskevien henkilötietojen käsittelyssä rikotaan EU:n yleistä tietosuoja-asetusta tai kansallisia tietosuojaa ohjaavia lakeja ja asetuksia.

Valvontaviranomaisen yhteystiedot ovat:
Tietosuojavaltuutetun toimisto
PL 800
00521 HELSINKI
Käyntiosoite: Lintulahdenkuja 4, 00530 Helsinki
Puh. 029 56 66700
Sähköposti: tietosuoja(at)om.fi